

Đức Tính Cao Quý Của Rasul - Cầu Xin Bình An & Phúc Lành Cho Người -

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامي]

Abu Zaytune Usman bin Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

1434 - 2013

IslamHouse.com

أخلاق الرسول صلى الله عليه وسلم

« باللغة الفيتنامية »

أبوزيتون عثمان بن إبراهيم

مراجعة: محمد زين بن عيسى

1434 - 2013

IslamHouse.com

Bài Thuyết Giảng Thứ Sáu 07/Rajab/1434 H nhằm ngày 15 – 05 – 2013

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا
وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ،
وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ، وَالْأَرْحَامَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ النساء: ١

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ، وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
﴿١٠٢﴾ آل عمران: ١٠٢

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧١﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧١﴾﴾ الأحزاب: ٧٠ - ٧١

أَمَّا بَعْدُ إِنَّ أصدقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرَ الْهُدَى هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ
وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي
النَّارِ

Mọi lời ca ngợi và tán dương kính dâng lên Allah, Đấng Tối Cao, Thượng Đế của vũ trụ và muôn loài, một Thượng Đế Duy Nhất.

Xin chứng nhận không có Thượng Đế đích thực nào khác ngoài Allah và Muhammad là người bề tôi, là vị Thiên sứ của Ngài.

Xin Tạ ơn Allah đã tạo hóa con người chúng ta với vóc dáng và hình hài tốt đẹp nhất, xin tạ ơn Ngài đã ban cho con người biết bao nhiêu ân huệ: Ngài cho con người chiếc lưỡi biết nói để biểu đạt ý muốn và cảm xúc; khối óc biết tư duy, suy ngẫm, sáng tạo và phân biệt đúng sai; chân tay, thân hình gọn gàng có thể dễ dàng đứng ngồi, di chuyển và hoạt động một cách nhanh nhẹn và hiệu quả.

Xin tạ ơn Ngài đã ban cho con người chúng ta biết bao ân huệ, trong đó, ân huệ vĩ đại và lớn lao nhất chính là tôn giáo Islam.

Islam là tôn giáo chỉ đạo, hướng dạy con người mọi thứ, mọi điều trong cuộc sống. Islam không tách con người khỏi cuộc sống thế tục của trần gian mà nhập con người hòa vào trong cuộc sống thế gian một cách chân lý, tốt đẹp, nguyên tắc và hợp với lẽ tự nhiên mà Allah đã tạo hóa.

Islam hướng dẫn và chỉ dạy con người từ việc sinh hoạt cá nhân cho đến mối quan hệ cá nhân với cá nhân, cá nhân với tập thể xã hội.

Quý đồng đạo thân hữu!

Quả thật, Islam đã xóa đi trong xã hội lòng hận thù và soi sáng cho nó một con đường tốt đẹp, an bình.

Chúng ta hãy lắng nghe Allah ra lệnh bảo Thiên sứ của Ngài, Muhammad ﷺ phải cư xử đối với cộng đồng tín đồ của mình như thế nào? Ngài phán:

﴿وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ [سورة الشعراء: ٢١٥]

﴿**Người hãy đối xử từ tốn với những người có đức tin theo Người**﴾ (Chương 26 – Ash-Shu'ara, câu 215).

﴿فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ﴾ [سورة آل عمران: ١٥٩]

﴿**Với lòng khoan dung của Allah, Người (Muhammad!) nên đối xử hiền hòa với họ. Và nếu Người khắt khe và cứng rắn với họ, thì họ sẽ bỏ Người đi tản mác khắp nơi. Bởi thế, hãy lượng thứ cho họ và cầu xin Allah tha thứ cho họ và tham khảo ý kiến với họ trong công việc (chung) . . .**﴾ (Chương 3 – Ali-Imran, câu 159).

Vậy Thiên sứ của Ngài có làm theo lời phán bảo của Thượng Đế hay không, Người có thực sự có lòng nhân hậu và cư xử hiền hòa với mọi người không?

Để trả lời cho câu hỏi này, chúng ta hãy cùng nhau ngược dòng thời gian qua các Hadith để tìm hiểu tầm gương đạo đức và cách cư xử nhân từ của Người ﷺ.

1- Nabi Muhammad ﷺ là một người chồng chuẩn mực

((أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ خُلُقًا))

“Người có đức tin hoàn thiện nhất trong số những người có đức tin là người có phẩm chất đạo đức tốt nhất trong số họ,

và người tốt nhất trong các người là người đối xử với người phụ nữ của y bằng một phẩm chất đạo đức tốt nhất.” (Do Tirmizhi ghi lại và ông nói rằng đây là Hadith xác thực và tốt).

Có Hadith khác ghi:

((حَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِيهِ وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي))

“Người tốt nhất trong các người là người đối xử tốt nhất với vợ của y, và Ta tốt nhất trong các người trong việc đối xử tốt với vợ của Ta.” (Tirmizhi, Inu Majah, và Ahmad).

- Một người đàn ông thuộc bộ tộc Su-ah thuật lại: Tôi đã nói với bà A'ishah rằng hãy cho tôi biết về đức tính của Thiên sứ của Allah? Bà bảo: Chẳng lẽ ông không đọc Qur'an:

﴿وَأِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقِي عَظِيمٍ﴾ النجم: ٦٨

﴿Và quả thật, Người (Muhammad) được phú cho một đức tính rất vĩ đại.﴾ (Chương 68 – Al-Qalam, câu 4). Bà nói: Có lần Thiên sứ của Allah ﷺ đang cùng với các vị Sahabah của Người, tôi đã nấu thức ăn cho Người và bà Hafsa cũng làm thức ăn cho Người. Bà Hafsa đã đến trước tôi. Thế là tôi bảo người nữ hầu của tôi đi và cố y làm đồ cái tô thức ăn của bà nhưng bà đã đặt thức ăn xuống trước mặt Thiên sứ của Allah ﷺ, vậy là tôi đến cố tình đụng vào tô thức ăn của bà xuống và làm bể nó, thức ăn văng rớt ra ngoài. Thiên sứ của Allah ﷺ nhặt lại thức ăn và cùng mọi người ăn, sau đó, Người lấy cái tô của tôi trả lại cho bà Hafsa và Người bảo tôi: Mấy người hãy lấy cái mà mấy người đã gây ra và hãy ăn những gì trong đó.

Bà A'ishah nói: Tôi chưa bao giờ từng nhìn thấy gương mặt nóng giận của Người như lúc đó cả. (*Sunan của Ibnu Majah*).

2- Muhammad ﷺ là một người cha

- Hadith truyền lại rằng có một người đàn ông đã đến gặp Abu Darda ﷺ và nói: Tôi có vợ và mẹ tôi bảo tôi phải ly dị cô ta. Abu Darda nói: Tôi đã nghe Thiên sứ của Allah nói:

((الْوَالِدُ أَوْسَطُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ فَإِنْ شِئْتَ فَأَضِعْ ذَلِكَ الْبَابَ أَوْ احْفَظْهُ))

“Cha mẹ là cánh cổng trung tâm của Thiên Đàng. Bởi thế, tùy người, hoặc là người làm mất cánh cổng đó hoặc là người gìn giữ nó.” (Tirmizhi ghi lại và ông nói Hadith tốt và xác thực).

- Ông Anas ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ chứng kiến đứa con trai của Người, Ibrahim, lúc cậu ta đã kiệt sức trước lúc lìa đời thì đôi mắt của Người đã tuôn chảy dòng lệ. Thế là Abdur Rahman bin A'wf nói với Người ﷺ: Người là Thiên sứ của Allah mà cũng như thế à? Người nói:

((يَا ابْنَ عَوْفٍ إِنَّهَا رَحْمَةٌ. إِنَّ الْعَيْنَ تَدْمَعُ، وَالْقَلْبَ يَحْزَنُ، وَلَا نَقُولُ إِلَّا مَا يَرْضَى رَبُّنَا، وَإِنَّا بِفِرَاقِكَ يَا إِبْرَاهِيمَ لَمَحْزُونُونَ))

“Này Ibnu A'wf, đó là tình thương ... Quả thật, đôi mắt biết khóc, trái tim biết buồn, và Ta không nói trừ phi đó là điều Thượng Đế của Ta hài lòng, và này Ibrahim Ta thật sự buồn vì phải chia tay con.” (Albukhari).

Thiên sứ của Allah ﷺ có nói:

((لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيَعْرِفْ شَرَفَ كَبِيرَنَا))

“Không phải cộng đồng của Ta những ai không biết yêu thương người nhỏ cũng như không biết kính trọng người lớn.” (Hadith xác thực do Ab Dawood và Tirmizhi ghi nhận, và Tirmizhi nói đây là Hadith tốt và xác thực).

- Ông Abu Qata-dah Ansaari, Al-Harith bin Rabi'i ﷺ thuật lại rằng có lần Thiên sứ của Allah ﷺ dâng lễ nguyện Salah và bế một bé gái, đó là cháu ngoại của Người, con của Zaynap, còn theo lời thuật của Abu Al-Ass bin Arrabia bin Abdul-Shams có nói thêm rằng khi Người Sujud thì Người bỏ bé xuống và khi đứng dậy thì Người bế bé lên. (*Hadith do Albukhari ghi nhận (516)*).

- Abu Huroiroh ﷺ nói: Có lần Nabi ﷺ hôn Alhasan con trai của Ali, cháu ngoại của Người ﷺ lúc có mặt của Al-Aqra' bin Habis, thế là ông Al-Aqra' bảo: Quả thật tôi có tới mười đứa con nhưng tôi chưa từng hôn ai trong bọn chúng. Dứt lời, Thiên sứ của Allah ﷺ quay sang nhìn ông và nói:

((مَنْ لَا يَرْحَمُ لَا يُرْحَمُ))

“Ai không biết yêu thương sẽ không được yêu thương.” (Albukhari, Muslim).

- Bà A'ishah nói: Có một người phụ nữ nghèo bồng hai đứa bé gái đến gặp tôi, tôi đã cho cô ta ba quả chà là khô. Cô ta đưa cho hai đứa con gái của cô mỗi đứa một quả còn một quả, khi cô ta đưa quả chà là còn lại vào miệng thì hai đứa con của cô ta đòi ăn, thế là cô ta bẻ đôi cho mỗi đứa phân nửa.

Hành động của cô ta làm tôi khâm phục, vậy là tôi đem chuyện kể lại cho Thiên sứ của Allah ﷺ, Người nói:

((إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَوْجَبَ لَهَا بِهَا الْجَنَّةَ أَوْ أَعْتَقَهَا بِهَا مِنَ النَّارِ))

“Quả thật, Allah đã ban cho cô ta Thiên đàng bởi hành động đó hoặc Ngài sẽ cứu rỗi cô ta khỏi Hỏa ngục vì hành động đó.” (Muslim).

3- Nabi Muhammad ﷺ đối với trẻ con:

- Ông Abu Qata-dah Alharith bin Rabi'i ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ có nói:

((إِنِّي لَأَقُومُ إِلَى الصَّلَاةِ وَأَنَا أُرِيدُ أَنْ أَطَوَّلَ فِيهَا، فَأَسْمَعُ بُكَاءَ الصَّبِيِّ، فَأَتَجَوَّزُ فِي صَلَاتِي كَرَاهِيَّةٍ أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّه))

“Quả thật Ta đứng dâng lễ nguyện Salah (làm Imam) và Ta muốn kéo dài lễ nguyện Salah (trong việc đọc xướng Qur'an và kéo dài các động tác qua các lời tụng niệm), nhưng Ta nghe thấy tiếng khóc của trẻ con nên Ta đã tranh thủ hoàn tất lễ nguyện Salah của Ta (một cách nhanh chóng) bởi lẽ Ta không thích gây khó khăn cho mẹ của chúng.” (Albukhari).

- Ông Anas ﷺ (người sai vặt của Thiên sứ ﷺ) có lần đi ngang qua một đám trẻ con, ông đã chào Salam đến chúng và ông nói: Nabi ﷺ thường làm như thế. (Albukhari, Muslim).

- Cũng theo ông Anas ﷺ, ông thuật lại rằng quả thật một số các bé nữ hầu trong Madinah thường nắm lấy tay của

Nabi ﷺ và lôi kéo Người đi theo ý muốn của chúng.
(Albukhari).

4- Nabi Muhammad ﷺ đối với phụ nữ:

- Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

((لَا يَفْرِكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا آخَرَ أَوْ عَدِيْرَةً))

“Không một người nam có đức tin nào ghét bỏ một người nữ có đức tin, nếu y không thích đức tính nào đó của cô ta thì sẽ có người khác chấp nhận và hài lòng nó.” (Muslim).

- Ông Abdullah bin Amru bin Al-Ass ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

((الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ))

“Thế giới trần gian này là cõi vật chất và vật chất tốt nhất của trần gian là người phụ nữ ngoan đạo và đức hạnh.” (Muslim).

- Ông Abu Huroiroh ﷺ nói rằng Nabi ﷺ thường nói trong lời Du-a:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْرَجُ حَقَّ الضَّعِيفَيْنِ الْيَتِيمِ وَالْمَرْأَةِ))

“Lạy Thượng Đế, quả thật bề tôi luôn cần trọng trong việc đảm bảo quyền lợi của hai phái yếu: trẻ mồ côi và phụ nữ.” (Ibnu Majah).

- Bà A'ishah thuật lại rằng Nabi ﷺ nói:

((إِنَّمَا النِّسَاءُ شَقَائِقُ الرَّجَالِ))

“Phụ nữ cũng là anh em của đàn ông (cũng như đàn ông)”
(Abu Dawood).

- Ông Al-Aswad bin Yazid thuật lại rằng có người đã hỏi bà A'ishah: Nabi ﷺ thường làm gì trong nhà của Người? Bà nói: Người thường phụ giúp việc nhà cho các bà vợ của Người, khi đến giờ Salah thì Người đi dâng lễ nguyện Salah. (Albukhari).

5- Muhammad ﷺ đối với những người thân tộc.

- Ông Anas ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

((مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُبَسِّطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ، وَيُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ، فَلْيَصِلْ رَحْمَهُ))

“Người nào muốn được (Allah) cho tìm thấy Rizqi (bổng lộc) của mình một cách dễ dàng và được Ngài cho sống thọ thì hãy kết nối tình thân tộc.” (Albukhari, Muslim).

- Ông Anas ﷺ thuật lại: Ông Abu Talhah ﷺ là người giàu của cải nhất trong những người Ansar tại Madinah đặc biệt là vườn chà là. Và của cải mà ông yêu thích nhất đó là khu vườn Bayruha', một khu vườn nằm đối diện với Masjid của Thiên sứ ﷺ. Và Thiên sứ của Allah thường vào trong vườn đó để uống nước ngọt trong lành của nó. Rồi khi câu kinh 92 của chương A'li-Imran:

﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾ آل عمران: ٩٢

﴿Các người sẽ không bao giờ đạt đến mức của sự ngoan đạo cho đến khi nào các người chỉ dùng (cho chính nghĩa của Allah) những vật mà các người yêu thích nhất.﴾ Ali I'mraan: 92 (chương 3) được ban xuống thì Abu Talhah ﷺ đã đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Quả thật, Allah, Đấng Tối cao và Ân phúc phán rằng: ﴿Các người sẽ không bao giờ đạt đến mức của sự ngoan đạo cho đến khi nào các người chỉ dùng (cho chính nghĩa của Allah) những vật mà các người yêu thích nhất.﴾ và quả thật vật mà tôi yêu thích nhất từ tài sản của tôi đó là vườn Bayruha, tôi xin Sadaqah cho Allah, tôi hy vọng đạt được sự ngoan đạo và nó được lưu trữ nơi Allah. Do đó, xin Người hãy chi tiêu theo cách mà Allah đã chỉ dẫn cho Người thưa Thiên sứ của Allah! Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

((بَيْحٌ، ذَلِكُ مَالٌ رَابِعٌ، ذَلِكُ مَالٌ رَابِعٌ، وَقَدْ سَمِعْتُ مَا قُلْتَ، وَإِنِّي أَرَى أَنْ تَجْعَلَهَا فِي الْأَقْرَبِينَ))

“Làm tốt lắm! Tài sản đó chắc chắn được lợi nhuận, Tài sản đó chắc chắn được lợi nhuận, và quả thật, tôi đã nghe những gì anh nói và tôi thấy rằng anh nên chỉ dùng cho người thân tộc của anh.” Abu Talhah nói: Thưa Thiên sứ của Allah, tôi sẽ làm. Thế là, Abu Talhah đã phân chia tài sản đó cho những người thân tộc của ông và cho con cháu của người chú bác của ông. (*Hadith do Albukhari, Muslim ghi nhận*).

6- Muhammad ﷺ là người thường tới lui thăm viếng

- Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

((أَنَّ رَجُلًا زَارَ أَخَا لَهُ فِي قَرْيَةٍ أُخْرَى فَأَرَصَدَ اللَّهُ لَهُ عَلَى مَدْرَجَتِهِ مَلَكًا فَلَمَّا أَتَى عَلَيْهِ قَالَ أَيْنَ تُرِيدُ قَالَ أُرِيدُ أَخَا لِي فِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ. قَالَ هَلْ لَكَ عَلَيْهِ مِنْ نِعْمَةٍ تَرُبُّهَا قَالَ لَا عَيْرَ أَتَى أَحَبَّبْتُهُ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ. قَالَ فَإِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكَ بِأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَبَّكَ كَمَا أَحَبَّبْتُهُ فِيهِ))

“Có một người đàn ông đi thăm người anh em của y ở một ngôi làng khác. Trên đường đi của y Allah đã cử một Thiên thần hóa thân thành một người phàm đến gặp y. Khi gặp y vị Thiên thần hỏi: Anh cần gì? Người đàn ông đó nói: Tôi muốn đi viếng thăm người anh em của tôi ở ngôi làng này. Vị Thiên thần hỏi tiếp: Có phải anh thường nhận ân huệ từ người ấy chẳng? Người đàn ông đó nói: Không, tôi yêu mến người đó chỉ vì Allah Tôi cao thôi. Vị Thiên thần nói: Quả thật, Ta chính là Thiên sứ của Allah được phái đến gặp ngươi để thông điệp cho ngươi biết rằng Allah đã yêu thương ngươi giống như ngươi đã yêu mến người anh em của ngươi vì Ngài.” (Muslim).

- Ông Ibnu Abbas ﷺ thuật lại rằng Nabi ﷺ đã từng nói với Đại Thiên thần Jibril:

((مَا يَمْنَعُكَ أَنْ تَزُورَنَا أَكْثَرَ مِمَّا تَزُورُنَا؟))

“Điều gì ngăn cản Ngài viếng thăm chúng tôi nhiều hơn những lần Ngài đến thăm chúng tôi?”.

Thế là câu kinh sau được truyền khải xuống:

﴿وَمَا نَنْزَلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ﴾ [سورة

مريم: ٦٤]

﴿Và chúng tôi (Thiên thần) chỉ xuống trần theo mệnh lệnh của Thượng Đế của Người (Muhammad). Điều xảy ra trước mặt chúng tôi, điều xảy ra sau lưng chúng tôi và điều xảy ra giữa hai điều đó đều thuộc quyền ơ nơi Ngài cả.﴾ (Chương 19 – Maryam, câu 64). (Hadith do Albukhari ghi nhận).

7- Muhammad ﷺ đối với trẻ mồ côi.

- Sahl bin Sa'ad ﷺ thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ có nói:

((أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْحِجَّةِ هَكَذَا، وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى، وَفَرَجَ بَيْنَهُمَا))

“Ta và người cư mang trẻ mồ côi sẽ ở trong Thiên đàng như thế này” và Người đưa ngón trỏ và ngón giữa ra dấu (ý nói gần kề nhau)” (Albukhari).

- Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng có một người đàn ông đã đến than phiền với Thiên sứ của Allah ﷺ về trái tim băng giá của mình thì Người bảo:

((إِنْ أَرَدْتَ أَنْ يَلِينَ قَلْبُكَ فَأَطْعِمِ الْمِسْكِينَ وَامْسَحْ رَأْسَ الْيَتِيمِ))

“Nếu anh muốn trái tim mình trở nên tình cảm thì anh hãy bố thí thức ăn cho người nghèo và hãy xoa đầu trẻ mồ côi.” (Ahmad).

8- Muhammad ﷺ đối với người nghèo.

- Thiên sứ của Allah nói:

((شَرُّ الطَّعَامِ طَعَامُ الْوَالِمَةِ يُمْنَعُهَا مَنْ يَأْتِيهَا وَيُدْعَى إِلَيْهَا مَنْ يَأْبَاهَا وَمَنْ لَمْ
يُجِبِ الدَّعْوَةَ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ وَرَسُولَهُ))

“Thức ăn tồi tệ nhất là thức ăn của tiệc cưới ngăn cản người đến với nó (người nghèo) và mời những ai từ chối nó (người giàu), và ai không đáp lại lời mời thì coi như y đã nghịch lại Allah và Thiên sứ của Ngài.” (Muslim).

- Và trong một lời dẫn khác trong hai bộ Sahih: Albukhari và Muslim rằng ông Abu Huroiroh ﷺ nói: “Thức ăn tồi tệ nhất là thức ăn của bữa tiệc chỉ mời những người giàu và không mời những người nghèo.”.

- Ông Abu Darda’ Uwaimar ﷺ nói rằng tôi đã nghe Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

((ابْغُونِي الضَّعْفَاءَ فَإِنَّمَا تُرَزَقُونَ وَتُنصَرُونَ بِضَعْفَائِكُمْ))

“Các người hãy tìm sự giúp đỡ và phù hộ (nơi Allah) qua việc giúp đỡ những người yếu hèn (nghèo), bởi quả thật các người được ban cho bổng lộc và được phù hộ là do các người đã giúp đỡ những người yếu hèn của các người.” (Abu Dawood, với đường dẫn truyền khá tốt).

- Ông Abu Hubairoh A’izh bin Amru Almazani ﷺ thuật lại rằng Abu Sufyan đến gặp Salman, Suhaib và Bilal (ba trong số những người nghèo nhất). Cả ba nói: Các thanh kiếm của Allah chưa thực hiện nhiệm vụ đối với kẻ thù của Allah.

Sau đó, Abu Bakr ﷺ bảo họ: Làm sao các anh lại có thể nói những lời này với một vị có địa vị và chức sắc của Quraish? Sau đó, Abu Bakr đến gặp Nabi ﷺ và kể lại cho Người sự việc thì Người ﷺ bảo: “Này Abu Bakr, e rằng anh đã làm họ buồn lòng, nếu anh thực sự làm cho họ buồn lòng thì coi như anh đã làm Thượng Đế của anh phẫn nộ”. Thế là Abu Bakr ﷺ đã đến gặp họ và nói: Này các anh em, tôi có làm cho các anh buồn lòng không? Họ nói: Không, Allah sẽ tha thứ cho anh, hỡi người anh em của chúng tôi. (*Muslim*).

9- Muhammad ﷺ đối với những người láng giềng của Người

- Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Nabi ﷺ nói:

((وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ))

“Thề bởi Allah rằng y sẽ không có đức tin, Thề bởi Allah rằng y sẽ không có đức tin, Thề bởi Allah rằng y sẽ không có đức tin”. Có lời hỏi: Thừa Thiên sứ của Allah ﷺ, đó là ai vậy? Người bảo:

((الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ))

“Đó là người làm cho người hàng xóm của y bất an bởi những hành vi xấu của y”. (Albukhari, Muslim). Và trong một lời dẫn khác của Muslim:

((لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارَهُ بَوَائِقَهُ))

“Sẽ không được vào Thiên Đàng đối với người nào làm bất an người hàng xóm của y bởi những hành vi xấu”.

- Nabi Muhammad ﷺ nói:

((مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ صَيْقَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ))

“Ai có đức tin nơi Allah và nơi cõi Đòi Sau thì đừng gây phiền hà đến người hàng xóm của y, và ai có đức tin nơi Allah và nơi cõi Đòi Sau thì hãy tiếp đãi khách viếng của y đàng hoàng, và ai có đức tin nơi Allah và nơi cõi Đòi Sau thì hãy nói lời tốt đẹp hoặc hãy im lặng.” (Albukhari, Muslim).

- Ông Abu Zhar ﷺ thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

((يَا أَبَا ذَرٍّ إِذَا طَبَخْتَ مَرَقَةً فَأَكْثِرْ مَاءَهَا وَتَعَاهَدْ جِيرَانَكَ))

“Này Abu Zhar! Khi nào ngươi nấu Maraqah (món ăn có nhiều nước như cháo, súp, canh) thì ngươi hãy cho nước nhiều vào và chia một ít cho người hàng xóm của ngươi” (Muslim).

- Và trong một lời dẫn khác của Muslim rằng Abu Zhar ﷺ thuật lại: Quả thật Nabi ﷺ đã nhấn khuyến tôi rằng:

((إِذَا طَبَخْتَ مَرَقًا فَأَكْثِرْ مَاءَهُ ثُمَّ انْظُرْ أَهْلَ بَيْتِ مَنْ جِيرَانَكَ فَأَصِبْهُمْ مِنْهَا بِمَعْرُوفٍ))

“Khi nào ngươi nấu Maragan (món ăn lỏng như cháo, súp, canh) thì ngươi hãy cho nước nhiều vào, rồi ngươi hãy nhìn xem những người hàng xóm xung quanh của ngươi và múc chia cho họ một cách thích hợp”.

- Ông Abdullah bin Umar ﷺ thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

((خَيْرُ الْأَصْحَابِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِصَاحِبِهِ وَخَيْرُ الْحِيرَانِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ
لِجَارِهِ))

“Người bạn tốt nhất ở nơi Allah là người đối xử tốt nhất với bạn của y, và người hàng xóm tốt nhất ở nơi Allah là người cư xử tốt nhất với người hàng xóm của y”. (Tirmizhi, và ông nói đây là Hadith tốt).

10- Muhammad ﷺ đối với cha mẹ.

- Ông Abdullah bin Umar ﷺ thuật rằng có một người đàn ông đã đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ và nói: Thưa Thiên sứ của Allah, trong thiên hạ ai là người đáng để cho tôi đồng hành (chăm sóc, lo lắng và yêu thương) hơn hết? Người ﷺ bảo: “Mẹ của người”. Người đàn ông đó lại hỏi: Rồi ai nữa? Người ﷺ bảo: “Mẹ của người”. Người đàn ông đó lại hỏi: Rồi ai nữa? Người ﷺ bảo: “Mẹ của người”. Người đàn ông đó lại tiếp tục hỏi: Rồi ai nữa? Người ﷺ bảo: “Cha của người”. (Albukhari, Muslim).

- Bà Asma' con gái của Abu Bakr Assiddiq thuật lại: Mẹ tôi đã đến thăm tôi vào thời của Thiên sứ của Allah ﷺ trong khi mẹ tôi là người thờ đa thần, tôi đã hỏi ý kiến Thiên sứ ﷺ, tôi nói: Mẹ tôi đã đến thăm tôi và dường như bà muốn một điều gì đó, vậy tôi có được phép giúp bà không? Người ﷺ bảo: “Có, hãy duy trì mối thâm tình với mẹ của nàng”. (Albukhari, Muslim).

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾ [سورة الأحزاب: 21]

﴿**Quả thật, nơi Thiên sứ của Allah có được một tấm gương tốt đẹp cho các người noi theo, đối với những ai hy vọng điều tốt đẹp nơi Allah và ở Ngày Sau và những ai luôn tưởng nhớ đến Allah thật nhiều**﴾ (Chương 33 – Al-‘Ahzab, câu 21).

اللَّهُمَّ اغْفِرْنَا مَا قَدَّمْنَا، وَمَا أَخَّرْنَا، وَمَا أَسْرَرْنَا، وَمَا أَعْلَنَّا، وَمَا
أَسْرَفْنَا، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنَّا، أَنْتَ الْمُقَدَّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخَّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.
اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لَنَا دِينَنَا الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِنَا وَأَصْلِحْ لَنَا دُنْيَانَا الَّتِي فِيهَا
مَعَاشُنَا وَأَصْلِحْ لَنَا آخِرَتَنَا الَّتِي فِيهَا مَعَادُنَا وَاجْعَلْ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لَنَا فِي كُلِّ خَيْرٍ
وَاجْعَلْ الْمَوْتَ رَاحَةً لَنَا مِنْ كُلِّ شَرٍّ.